

[Ole Bjørn Kraft.]

Nej, Atlantpagtens hovedbetydning lå andre steder. For det første deri, at det efter pagtens vedtagelse i modsætning til, hvad der var tilfældet i 1939, måtte stå en angriber klart, at et angreb på blot en enkelt medlemsstat ville betyde krig med alle de andre, først og fremmest med Amerika, og for det andet deri, at dette forhold foruden at bidrage til måske helt at undgå krigen betød en meget væsentlig beskyttelse for ikke mindst de små stater mod muligheden af et angreb. Værdien af deltagelsen i Atlantpagten er derfor blevet øget ved meddelelsen om atombomben. Uden pagten ville de små stater nu have været helt anderledes vægeløse overfor både direkte og indirekte påtryk fra en aggressiv stormagts side.

Vi må stadig, også af militære grunde, beklage, at Sverige ikke deltager i Atlantpagten, og at det nordiske forsvarsforbund som forpligtende overenskomst måtte opgives, men efter vor opfattelse må vi ikke opgive bestræbelserne for også på dette område at være i så nær kontakt med Sverige som muligt. Den nordiske militære ekspertkomité havde også fået til opgave at undersøge muligheden for et militært samarbejde i fred, således at de 3 lande, hvis begivenhederne medførte, at de samtidig kom i krig, da også havde truffet foranstaltninger til at være forberedt på og i stand til at yde hinanden bistand. Dette arbejde kan måske ikke udføres helt på samme måde, som oprindeligt tænkt, efter at Norge og Danmark er blevet medlemmer af Atlantpagten og Sverige fører en alliancefri neutralitetspolitik, men hvad der kan gøres, må gøres, og jeg opfordrer regeringen til ikke at slippe denne side af sagen af syne.

Det må stå klart, at vor deltagelse i Atlantpagten har stillet forsvarssagen i et helt nyt lys. „Hvad-kan-det-nytte“ diskussionen er afsluttet med en positiv afgørelse. Vort forsvar må i dag bedømmes udfra den kendsgerning, at Danmark er deltager i en aktiv alliancopolitik. Det står nu klart, at Danmarks forsvar har en håndgribelig betydning, hvis en tredje verdenskrig skulle bryde ud. De 3 partier, der gennemførte tilslutningen, har dermed påtaget sig en forpligtelse til at gøre den nye udenrigspolitik, vi vil føre, til virkelighed på forsvarets område. Det må ikke kunne tænkes — jeg er overbevist om, at jeg får både regeringens, regeringspartiets og venstres tilslutning hertil —, at dette standpunkt vil kunne blive påvirket af skiftende indre-

politiske konstellationer. Arbejdet i forsvarskommissionen skrider nu også godt fremad, og forslaget til en ny forsvarsordning må kunne bringes til afslutning, såsnart de strategiske planer i Washington, der naturligvis vil kunne påvirke enkelt-heder, er bragt så langt frem, at man helt har klarhed over problemerne.

Et andet afgørende udenrigspolitisk skridt vil i fremtiden udøve indflydelse på vor indstilling også overfor indrepolitiske problemer. Vor deltagelse i Europarådet åbner nye perspektiver. Det kommer til at stå mere og mere klart, at overlades de økonomiske og erhvervsmæssige problemer til hver enkelt stat uden hensyn til de fælles interesser, der så åbenbart er tilstede, vil Europa fortsætte sin vej mod magtesløshed og fattigdom. Regeringen var oprindeligt, for at sige det mildt, meget skeptisk indstillet overfor Europarådet, som den var det overfor Atlantpagten, men forhåbentlig er der sket en ændring her. Devalueringens forløb har understreget, hvor nødvendigt det er at se problemerne udfra et fælles syn. Når ministerkomiteerne under Europarådet om kort tid træder sammen, håber jeg, at den højtærede udenrigsminister vil støtte forslaget om, at den rådgivende forsamling indkaldes til en ekstraordinær samling for at give den mulighed for at behandle Europas valutariske problemer, således som de nu foreligger.

Et bestemt forslag fra Europaforsamlingen vil jeg bede udenrigsministeren vie en særlig interesse: tilvejebringelsen af en konvention til beskyttelse af menneskerettighederne og oprettelsen af en europæisk domstol. Disse to spørgsmål, som man kan se under en fælles synsvinkel, må vi fra dansk side vise særlig interesse og tillægge særlig betydning. Under denne sags videre behandling vil problemet omkring de nationale mindretals stilling påny blive aktuelt. Det lykkedes i Strasbourg at få dette spørgsmål og dets tilknytning til den europæiske domstol placeret til videre behandling. Vi opfylder et af løfterne i partiernes fælleserklæring, når vi fortsat arbejder på international sikring af den danske folkegruppes demokratiske rettigheder i Sydslesvig, herunder også retten til at arbejde for sine nationale mål.

Overenskomsten i Kiel er et skridt på vejen. Selvom ikke alle forventninger er blevet opfyldt, betyder overenskomsten en styrkelse af den danske bevægelses muligheder. Den har nu fået det retsgrundlag, den hidtil savnede, og kan med større fortrøstning og tryghed se fremtiden i møde.